

Technische commissie bodembeweging

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Aan de Minister van Economische Zaken
Directie Energie en Omgeving
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**Technische commissie
bodembeweging**

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
T 088 [REDACTED]
www.tcbb.nl
[REDACTED]@tcbb.nl

Ons kenmerk
TCBB / 17124923

Uw kenmerk
DG-ETM EO / 17111593

Bijlage(n)

3 AUG 2017

Datum
Betreft Tcbb-advies winningsplan Eesveen

Geachte Minister,

Per brief van 14 juli 2017 heeft u de Technische commissie bodembeweging (hierna: Tcbb) verzocht advies uit te brengen over het gewijzigde winningsplan Eesveen¹ van Vermilion Energy Netherlands B.V. (hierna: Vermilion).

Bij uw adviesaanvraag heeft u gevoegd:

- Het advies van Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)², met als bijlage een advies van TNO Adviesgroep Economische Zaken³ en ⁴,
- Een addendum op het winningsplan van 19 mei 2017⁵.

De Mijnbouwwet⁶ geeft de Tcbb als taak de Minister van Economische Zaken te adviseren over door hem af te geven beschikkingen in verband met de gevolgen van mijnbouwactiviteiten voor beweging van de aardbodem en schade die daarvan het gevolg kan zijn.

De Tcbb heeft kennis genomen van het winningsplan, het addendum en van het advies van SodM, inclusief het advies van TNO.

Winningsplan Eesveen

Het Eesveen-voorkomen ligt in de winningsvergunningen Steenwijk en Drenthe VI in de provincie Drenthe en bevat gas in de Slochterenformatie. Via één in 1986 geboorde put en één geplande put zal gas worden gewonnen. Direct ten noordwesten ligt het uitgeduceerde voorkomen Nijensleek, welke nu in gebruik is als water-injectie-locatie.

De totale nog te verwachten aardgasproductie uit het Eesveen-voorkomen bedraagt in de meest optimistische inschatting ruim 600 miljoen Nm³.

¹ Brief van 23 februari 2017, referentie 029/ST/2017

² Brief van 15 juni 2017, kenmerk 17087037

³ Brief aan SodM van 1 mei 2017, referentie AGE 17-10.053

⁴ Brief aan SodM van 30 mei 2017, referentie AGE 17-10.061

⁵ Brief Addendum winningsplan 19 mei 2017, referentie 068/ST/2017

⁶ Artikel 114, tweede lid

Voor de winning van dit gas, die naar verwachting tot en met 2027 zal duren, is het winningsplan ingediend.

De Tcbb onderscheidt in haar advies de twee componenten die zich voordoen bij bodembeweging, te weten bodemdaling en bodemtrilling.

De Tcbb merkt op dat er maatschappelijke ontwikkelingen zijn in de acceptatie van bodemdaling en bodemtrilling. De Tcbb heeft ook in dat licht gekeken naar dit onderhavige winningsplan.

Bodemdaling

Beschikbare informatie in winningsplan en advies SodM

In hoofdstuk 6 van het winningsplan geeft Vermilion aan dat de bodemdaling tussen de 0,3 en 1,0 cm zal uitkomen, met een meest waarschijnlijke waarde van 0,5 cm.

Naast bodemdaling door mijnbouwactiviteiten, vindt er ook zogenaamde autonome bodemdaling plaats, die onafhankelijk van de gaswinning is. Die bodemdaling is gerelateerd aan de samenstelling van de ondiepere ondergrond. Volgens Deltares komen in de omgeving van het Eesveen voorkomen waarden van rond de 30 cm voor over een periode van 50 jaar.

In het Eesveen-Nijensleek meetplan is in 2015 een meting gedaan. Deze meting gaf geen bodemdaling te zien ten gevolge van Eesveen productie. Het Eesveen meetplan is geïntegreerd met dat van Nijensleek. De bodemdaling op de "Eesveen 1" locatie ten gevolge van de productie uit Nijensleek kan daaruit geschat worden op slechts enkele mm. Omdat de productie in Nijensleek al zo lang geleden gestopt is, vindt er boven Eesveen geen verdere daling meer plaats.

SodM geeft aan dat TNO de methode van Vermilion heeft geverifieerd en dat zij de uitkomsten van de berekeningen van Vermilion reëel acht. Dat Vermilion geen extra maatregelen voorstelt wordt passend geacht bij deze bodemdalingsprognose. SodM ziet geen aanleiding om aanvullende voorwaarden te adviseren.

Tcbb

De Tcbb kan zich hierin vinden.

Bodemtrilling

Beschikbare informatie in winningsplan en advies SodM

Er zijn geen bevingen boven of in het Eesveen-voorkomen geweest. Vermilion geeft in hoofdstuk 7 van het winningsplan de resultaten van de seismische risicoanalyse (SRA). Conclusie is dat het Eesveen-voorkomen in de seismische risicocategorie I valt. Vermilion voorziet in, door middel van het bestaande seismische netwerk, monitoring om afwijkingen van de

verwachting te kunnen registreren. Schade aan gebouwen, infrastructuur, natuur of milieu wordt niet verwacht.

TNO heeft in opdracht van SodM de systematiek van de seismische risicoanalyse gecontroleerd en concludeert dat plaatsing in risicocategorie I juist is. De voorgestelde monitoring wordt door SodM voldoende geacht. SodM ziet geen aanleiding voor aanvullende voorwaarden.

Tcbb

De Tcbb kan zich hierin vinden.

Advies Tcbb

De Tcbb adviseert op grond van het winningsplan en mede gezien de adviezen van SodM en TNO om in te stemmen met het winningsplan Eesveen conform het SodM-advies.

Met vriendelijke groet,

Dhr. Mr. I.P.A. van Heijst
Voorzitter